

O ZLÉM SNU

Pavel Štingl

2000 / 49 min.

Snímek Pavla Štingla je dokumentární pohádkou na motivy vzpomínkové knihy Evy Erbenové, v níž autor dynamicky střídá archivní záběry s barevně se proměňující stylizací i s jednoduchými animačními postupy. Film začíná v době první republiky, kdy v zámožné židovské rodině Erbenových vyrůstá malá Eva. První roky života plynuly v bezstarostných hrách a pravidelných návštěvách babičky. Koncem třicátých let se však z rádia začal stále častěji ozývat výhrůžný hlas Adolfa Hitlera a zanedlouho již německá armáda obsadila území Československa. Netrvalo dlouho a Evička jako dítě židovského původu nesměla chodit do školy či jezdit tramvaj v prvním voze, její rodiče museli odevzdat většinu majetku a její kamarádky ji přestaly navštěvovat. V prosinci 1941 pak s rodiči a se svou panenkou Haničkou odjela transportem do Terezína. Zde se během chvíle stala dospělou, namísto jména jí bylo přiděleno číslo a bylo jí jasné, že odtud se již musí umět spolehnout jen sama na sebe. Celý den trávila se svými rodiči a vrstevníky pěstováním zeleniny pro Němce, sama se přitom musela spokojit s minimální stravou. I přes bídné poměry se židovská komunita v Terezíně snažila zachovat svou důstojnost a po večerech se děti učily psát, zpívat a malovat. V roce 1944 zde vypukla epidemie tyfu, následovaná hromadnými transporty do dalších táborů, většinou do Osvětimi. Použití archivních záběrů dokresluje otřesné vzpomínky malé Evy na brutalitu dozorců a životní podmínky v tzv. továrně na smrt. V té době zůstala už jen sama s matkou, která během pochodu smrti vysílením umírá. Malá Eva se pokusila o útěk a jako zázrakem se jí podařilo dostat se až do moravské vísky Postřekov. Tady ji na pokraji smrti hladem a vysílením našli v dubnu 1945 dva místní chlapi, jejichž rodičům se podařilo Evu přivést k životu. I přes hrozbu trestu smrti se vesnická rodina rozhodla ponechat si židovskou dívku u sebe. Ta se však po měsíci schovávání vzhledem ke svým útrapám již ani nedokázala radovat z konce války a převládla u ní hluboký smutek ze ztráty nejbližších. V životě ji posilovala jen naděje, že jejímu otci se přece jen podařilo zázrakem přežít. Nikdy ho však již nepotkala. Dlouho po skončení druhé světové války se Eva Erbenová rozhodla své zážitky sepsat ve formě deníku, a seznámit tak se svým osudem své děti a vnuky. ▶